Aankoop hart Heanmar

Met dank aan vele natuurminnende gevers heeft It Fryske Gea in het hart van de Heanmar een stuk grond kunnen aankopen. Het laatste puzzelstukje in een gebied waar weidevogels nog goed gedijen. Met Reinder Prins en Jan Bart Uildriks blikken we terug op een succesvolle crowdfundingsactie waarbij flora en fauna beloond worden.

Tekst: Amber Boomsma, foto: Dico de Klein

Het publiek heeft niet alleen het hart, maar ook de portemonnee laten spreken: actie 'Red de weidevogel' van It Fryske Gea kon rekenen op enkele honderden donaties. In september 2018 begon de crowdfunding-actie en dit najaar kon het aankoopproces van de laatste Heanmar-hectares in gang worden gezet. "Het gaat om zes hectare," vertelt Reinder Prins, hoofd beheer en rentmeester bij It Fryske Gea. "We konden in 2016 al ruim vier hectare kopen van de boer die daar, met een warm hart voor de weidevogels, nog extensieve landbouw bedreef. Voor het resterende stuk land kregen wij het recht van eerste koop, als het beschikbaar zou komen."

Dat moment kwam eerder dan verwacht, want in het voorjaar van 2018 – toen de weidevogels zich net weer nestelden – stierf de betrokken boer. It Fryske Gea zag haar recht op eerste koop als een verantwoordelijkheid. "Om het unieke leefgebied in de Heanmar in stand te houden, was de noodzaak van deze aankoop groot," stelt fondsenwerver Jan Bart Uildriks. "Het gaat namelijk om hectares in het hart van dit natuurgebied, daar wil je liever geen andere activiteiten. Met deze relatief bescheiden aankoop blijven wij een groot leefgebied voor de weidevogels veiligstellen. Het juiste beheer komt immers ten goede aan het hele omliggende natuurgebied."

STELT LEEFGEBIED WEIDEVOGELS VEILIG

Kans om bij te dragen

Hoe bescheiden die zes hectare ook zijn – de complete Heanmar omvat 137 hectare – de kosten die gemoeid waren met aankoop bleken zo stevig dat It Fryske Gea die niet volledig kon opbrengen. Prins vertelt: “De grond is volgens afspraak door twee onafhankelijke taxateurs op waarde geschat en voor een marktconforme prijs aan ons te koop aangeboden. Om de aankoop haalbaar te maken, besloten we via crowdfunding een beroep te doen op onze leden en andere inwoners van Fryslân. Veel mensen maken zich druk om het lot van de weidevogels en hiermee gaven wij ze een kans om daadwerkelijk een steentje bij te dragen.”

De teller van het aantal donaties steeg tot ver boven de driehonderd. “Geweldig dat al deze mensen bereid bleken financieel bij te dragen aan het in stand houden van waardevolle natuur,” zeggen de aangenaam verraste Prins en Uildriks. “Het mooie was dat de gulle giften van het publiek ook twee (anonieme) fondsen inspireerde tot schenkingen. De actie leverde daardoor in totaal bijna 180.000 euro op, een aanzienlijk deel van de koopsom. Wat de crowdfunders daarvoor terugkrijgen? Een stuk maatschappelijke impact. Ze hebben geïnvesteerd in de weidevogels en hun grootste beloning is dat het goed gaat met de flora en fauna in de Heanmar.”

Reinder Prins, foto: Fonger de Vlas

“Hopen dat stijgende lijn van het aantal broedparen doorzet”

Optimaliseren in beheer

Hoe gaat het verder nu de koopovereenkomst is getekend? “Eigendom is de beste manier van natuurbescherming,” stelt Prins. “Als grondeigenaar kunnen wij de situatie ter plekke verder optimaliseren. Bijvoorbeeld door de waterstand te verhogen, zodat de bodem zacht is en wormen dicht aan het oppervlak komen. Verder zorgen wij ervoor dat er in het gebied geen bestrijdingsmiddelen worden gebruikt en dat er weinig bemesting is, zodat er een bloemrijke begroeiing ontstaat waar veel insecten op af komen. Bovendien maaien we laat en gefaseerd, zodat weidevogels een grotere kans hebben om hun eieren uit te broeden en jongen groot te brengen.”

Bij de inzet om de kwaliteit van dit natuurgebied te behouden, werkt It Fryske Gea samen met Staatsbosbeheer – dat een groot deel van de Heanmar beheert – en pachters in de polder, die werken volgens de richtlijnen van de vereniging. Het open landschap maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur en is niet toegankelijk voor publiek. “De Heanmar biedt rust voor vogels en dat willen we graag zo houden,” geven Prins en Uildriks aan. “Er ligt wel een fietspad langs het gebied en buiten het broedseizoen kun je naar een vogelkijkhut wandelen om op afstand te genieten van de vele soorten die er te zien zijn. Nu we ook het hart van het gebied beheren, hopen we dat de stijgende lijn van het aantal weidevogelbroedparen doorzet,” besluit Prins hoopvol.